

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildning: Trätekniker
Utbildningsanordnare: Träteknikerutbildning i Hammarö AB
Studieort: Hammarö

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en fördjupad kvalitetsgranskning av utbildningen Trätekniker.

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i dokumentet "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan". Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket. Utbildningsanordnaren har fått ta del av kvalitetskriterierna inför kvalitetsgranskningen.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument i Myndigheten för yrkeshögskolans diarium och andra databaser
- material som utbildningsanordnaren har sänt in
- svar från en enkät till de studerande
- svar från en enkät till LIA-handledare
- underlag från utredarnas intervjuer med olika parter i utbildningen.

Bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som granskningen utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden eller goda exempel anges de för respektive kvalitetskriterium. För de förbättringsområden som vi bedömer är avgörande för att utbildningen ska uppfylla kvalitetskriteriet i hög grad använder vi begreppet **behöver**. För övriga förbättringsområden använder vi begreppet **bör**.

Ledningsgruppens sammansättning

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningen har en ledningsgrupp som på ett bra sätt representerar de olika yrkesroller och inriktningar som utbildningen leder till. Tillsammans har de en god bild av kompetensbehovet inom de aktuella branscherna i regionen. Alla företag som är representerade i ledningsgruppen, förutom ett fåmansföretag, har anställt.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledningsgruppens arbetslivsrepresentanter tar aktiv del i att ge utbildningen relevant och aktuellt innehåll. Genom att bjuda in till studiebesök till sina företag ger de redan i början av utbildningen de studerande en tydlig arbetslivsanknytning och förståelse för de olika yrkesroller som utbildningen leder till. Flera arbetslivsrepresentanter är delaktiga i utbildningen som utbildare eller gästföreläsare. Ledningsgruppen är också involverade i de studerandes examensarbeten.

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledamöterna är engagerade och har god närvaro på ledningsgruppens möten. Gruppen har väl inarbetade arbetsformer som ger utrymme för både strategiska diskussioner och uppdatering av nuläget och eventuella trender som ledamöterna ser i sina verksamheter. Utbildningsledaren ger en muntlig beskrivning av status i de olika klasserna avseende hur de studerande följer studietakten och eventuella studieavbrott. Den i förväg utsända sammanställningen av genomförda kursutvärderingar används som underlag för diskussionerna, kompletterat med synpunkter från klassernas studeranderepresentanter.

Ledningsgruppen har en god bild över de examinerades etablering i arbetslivet. De tar del av resultatet från den uppföljning som anordnaren gör sex månader efter examen. De förklarar att även flera av de som i den uppföljningen ännu inte har ett arbete inom branschen kommer arbetslivet till godo senare. Detta gäller till exempel de som startar eget, vilket ofta tar längre tid, och de som väljer att läsa vidare inom exempelvis finsnickeri.

Ledningsgruppens roll i kvalitetsarbetet

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	--------------------------	----------------------

Ledningsgruppens ledamöter är insatta i hur utbildningens kvalitets- och värdegrundsarbete bedrivs. Uppföljning och dokumentation av genomströmningen under utbildningens gång kan dock göras mer systematiskt i syfte att leda till förbättringar. Det är också oklart i protokollen om synpunkter och resultat från kursutvärderingarna lett till några förändringar eller andra åtgärder.

Förbättringsområde

- För att kunna följa upp tidigare beslut och skapa en tydligare kontinuitet i ledningsgruppens arbete behöver protokollen bättre beskriva bakgrunden till, och vad man vill uppnå med, besluten. Även genomströmningen på utbildningen och eventuella studieuppehåll eller studieavbrott behöver dokumenteras.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningen genomförs med god planering och väl fungerande daglig ledning. Utbildningen har föredömligt väl tilltagna resurser - både personellt och materiellt. Lokalerna är välutrustade där de studerande ges mycket goda möjligheter att lära sig och att träna på de praktiska moment som utgör stommen i undervisningen. Maskinparken är modern och ändamålsenlig och väl lämpad för alla utbildningsmomenten "från stock till färdiga snickerier". Det finns även en sal med datorer till samtliga studerande där de gör sina ritningar och förbereder CNC-programmen innan de förs över till CNC-maskinen i verkstan. Under de praktiska momenten finns, enligt skolans säkerhetsrutiner, oftast två utbildare i lokalen för att minska skaderisken i arbetet med maskinerna. Sammantaget har utbildarna goda förutsättningar att stödja de studerandes inläring.

Pedagogisk planering och genomförande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren skapar goda pedagogiska förutsättningar för de studerande att nå utbildningens mål. De får på ett bra sätt följa hela produktionskedjan av träprodukter från stock till färdig träprodukt, vilket skapar en tydlig röd tråd genom utbildningen. I början av utbildningen dominerar de industriella delarna så som sågverk, hyvling och virkesproduktion för byggindustrin där de studerande får göra flera studiebesök på relevanta industrier. I undervisningen blandas på ett bra sätt teoretiska kursmoment med praktiskt arbete i träverkstan.

Utbildningen är uppdelad i 16 skolförlagda kurser där ett flertal endast omfattar 10-15 Yh-poäng. Detta skapar en otydlighet för de studerande då tekniker som fanering och hyvling dels är egna kurser, men där teknikerna eller momenten används i flera kurser. De uppger att det ibland är oklart när kunskapskontrollen och den betyggrundande bedömningen görs. Likaså är det ibland oklart till vilken kurs gästföreläsningar hör.

Förbättringsområde

- För att det ska bli tydligt för alla parter vad respektive kurs omfattar och när kunskapskontrollerna görs, bör utbildningsanordnaren se över kursplanerna, framför allt i kurser där samma moment ingår i flera olika kurser.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Den undervisande personalen har lång praktisk erfarenhet inom sina respektive specialområden. De har också god kännedom om de yrkesområden som utbildningen leder till. Flera jobbar inom träindustrin parallellt med sitt undervisningsuppdrag. Utbildningsledaren som är utbildad yrkeslärare ser till att undervisande personal får bra stöd i det pedagogiska genomförandet genom tätt kollegialt samarbete. Som kompetensutveckling och för att bredda utbildarnas kännedom om utbildningens alla delar deltar de på studiebesök och gästföreläsningar.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren har ett nätverk av företag inom trä- och byggindustrin i regionen som erbjuder tillräckligt antal relevanta och kvalificerade LIA-platser. Utbildningen omfattar fyra LIA-kurser, en per termin, och varje år har alla fått LIA-plats. Skolan har alltid personlig kontakt med LIA-platsen inför LIA för att säkerställa att de planerade arbetsuppgifterna är relevanta och att arbetsmiljön är god. Många företag erbjuder återkommande LIA-plats.

LIA:s funktion i utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	--------------------------	----------------------

Utbildningens LIA-kurser är väl integrerade i utbildningen. Genom att ha fyra LIA-kurser ges de studerande goda möjligheter att välja LIA inom olika inriktningar och därigenom få en bred förståelse för träindustrins olika delar. Dock behöver kursplanerna ses över då det på många LIA-platser är svårt för den studerande att uppfylla alla kursmålen, då vissa arbetsuppgifter inte finns på den arbetsplatsen eller inom den branschen. Det saknas även progression i lärandet mellan de två första LIA-kurserna då de har samma kursplan.

De studerande upplever dock att LIA-kurserna på ett bra sätt knyter ihop kunskaperna de fått i tidigare kurser och att tilltron till sin egen kompetens och förmåga att arbeta inom yrkesområdet har utvecklats positivt under LIA-kurserna.

Förbättringsområde

- För att innehåll och mål i varje LIA-kurs ska vara realistiska och tydliga för alla parter behöver utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen se över formuleringen av kursernas upplägg, mål och bedömningsgrunder.

LIA-handledning

Kriterium: De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren har tydliga kompetenskrav och rutiner för hur handledare rekryteras och förbereds för sitt uppdrag. Skolan följer också upp kvaliteten på LIA-handledningen genom besök på varje LIA-plats under kursens gång med ett gemensamt möte mellan utbildningsanordnaren, den studerande och LIA-handledaren. Förutom att den studerande ska delta i det praktiska arbetet på arbetsplatsen omfattar varje LIA-kurs att göra ett arbete som presenteras både skriftligt och muntligt. LIA-presentationen ligger till grund för bedömning och betyg.

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Kvalitetsarbetet genomförs på ett bra sätt. Kulturen och stämningen på skolan kännetecknas av en nära och öppen kommunikation mellan de involverade parterna, där problem och synpunkter lyfts direkt. De studerande har klassråd varje vecka. Efter varje kurs genomförs också en utvärdering, med god svarsfrekvens.

Kvalitetsarbetet omfattar hela utbildningens genomförande, men som nämns under "Ledningsgruppens roll i kvalitetsarbetet" ovan kan analys och åtgärder förbättras liksom dokumentationen av genomströmningen i ledningsgruppsprotokollen.

Utbildningsanordnaren genomför resultat- och effektoppföljning sex månader efter examen med näst intill hundra procentig svarsfrekvens.

Jämställdhets- och värdegrundsarbete

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren ser till att värdegrundsarbetet integreras i utbildningens alla delar och att värdegrunden förankras hos de som är inblandade i utbildningen. I beskrivningen av skolans värdegrundsarbete, som både studerande och utbildare tar del av, beskrivs på ett tydligt sätt hur diskriminering och kränkningar förebyggs. Här finns även konkret beskrivning av hur incidenter kan upptäckas och vad personal, eller studerande, ska göra om så sker. De studerande bekräftar att rutinerna följs.

Utbildningsanordnaren arbetar aktivt för att främja jämställdhet mellan könen och bidrar till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval. Andelen kvinnor bland de studerande har i varje omgång legat mellan 25 och 50%, i en annars kraftigt mansdominerad bransch.

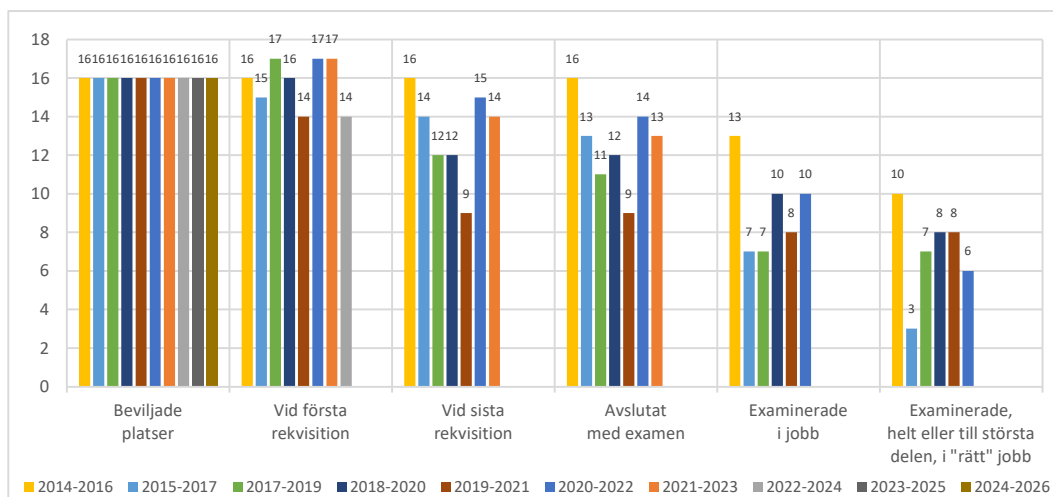
Om utbildningen och kvalitetsgranskningen

Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	400
Studieform	Bunden
Studietakt	100%
Utbildningens tidigare utbildningsnummer	201148170, 201319110 och 201605100

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat, baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

Kompletterande information om underlag i kvalitetsgranskningen

Utredarna har vid besök den 20 april 2023 intervjuat:

Namn	Organisation	Kategori
Jörgen Esslinge	Ägare, Träteknikerutbildning i Hammarö AB	Utbildningsledare
Camilla Jacobsson	Träteknikerutbildning i Hammarö AB	Utbildare
Patrik Nyström	Träteknikerutbildning i Hammarö AB	Utbildare
Magnus Dahlén	Dahléns Snickeri	Arbetsliv och utbildare
Oscar Östlund	GS-Facket och Moelven Byggmodul	Arbetsliv, ordförande i LG
Magnus Enskog	ME Inrednings Snickeri	Arbetsliv
Torbjörn Eriksson	Moelven Edanesågen AB	Arbetsliv
Anders Thorell	Karlstad Snickerifabrik	Arbetsliv
Pierre Forslund	Beijer	Arbetsliv
Gunilla Boström	Stora Enso Timber AB	Arbetsliv
Jan Ohlsson	Hammarö Kommun	Övrigt
Vid granskningen intervjuade vi studerande som startade den granskade utbildningen i augusti 2021. 9 studerande deltog, däribland de två studeranderepresentanterna i ledningsgruppen.		
13 studerande (93%) som startade utbildningen 2021 och 11 (92%) som startade utbildningen 2022 har besvarat MYH:s enkät		
I samband med granskningen har 4 LIA-handledare besvarat vår enkät.		